

Utredning Nationella Idrottsutbildningar Flickor

Kartläggning 2024

Innehåll

Intro	3
Bakgrund	3
Syfte	3
Utredningsgrupp	3
Ramverk	6
Två varianter av idrottsutbildningar	6
Krav på utbildningen	6
Gymnasieförordningen	6
Skolverkets föreskrift om ansökan om nationellt godkänd idrottsutbildning	8
Certifieringskrav	8
Skillnad på idrottsutbildningarna NIU, LIU, LIP	8
Statistikunderlag	11
Elevutvärdering NIU	11
Seniorelit NIU	11
Trender population och tillväxt	13
Spelarunderlag LIP	13
Genomförda studier	15
1. Föreningsintervjuer	16
2. Kvalitativ studie: spelares röster	20
3. NIU mix	22
Processen fram	26

Sida från Svensk Ishockeys Dam- och flickstrategiska dokument

Intro

Bakgrund

Våren 2022 lanserades Svensk Ishockeys Dam- och flick strategiska dokument som rörelsen gemensamt tagit fram för att arbeta mer samlat och mot konkreta mål gemensamt. Föreningar, förbund, ligor är samlade under det strategiska dokument och den gemensamma strategi som lyder:

”Att ha en hög kvalitet på spelarutbildningen i föreningarna och på de Nationella Idrottsutbildningarna samt övriga ishockeygymnasieutbildningar.”
(Svenska ishockeyförbundet 2021)

Det har gått över 10 år sedan ishockeyn införde Nationella Idrottsutbildningar specifikt för flickor som enda idrott. Säsongen 2011/2012 infördes det 4 stycken NIU Utbildningar som enbart flickor kunde göra anspråk på. Säsongen 2017 utökades antalet platser med 2 till och det finns totalt 6 gymnasium på NIU för enbart flickor. Säsongen 2023/2024 finns det 39 platser som enbart kan tillsättas av flickor. Behovet att göra en översyn av detta system anses ligga i linje med det strategiska dokument vi alla verkar för.

Syfte

Syftet med utredningen är att kartlägga nulägesbilden genom kvalitativa och kvantativa studier för att på ett så objektivt sett som möjligt presentera ett nuläge utifrån den gemensamma strategin. Utifrån detta skall sedan ett nytt förslag presenteras som går i linje med skolverksamhetens ramar och riktlinjer.

Utredningsgrupp

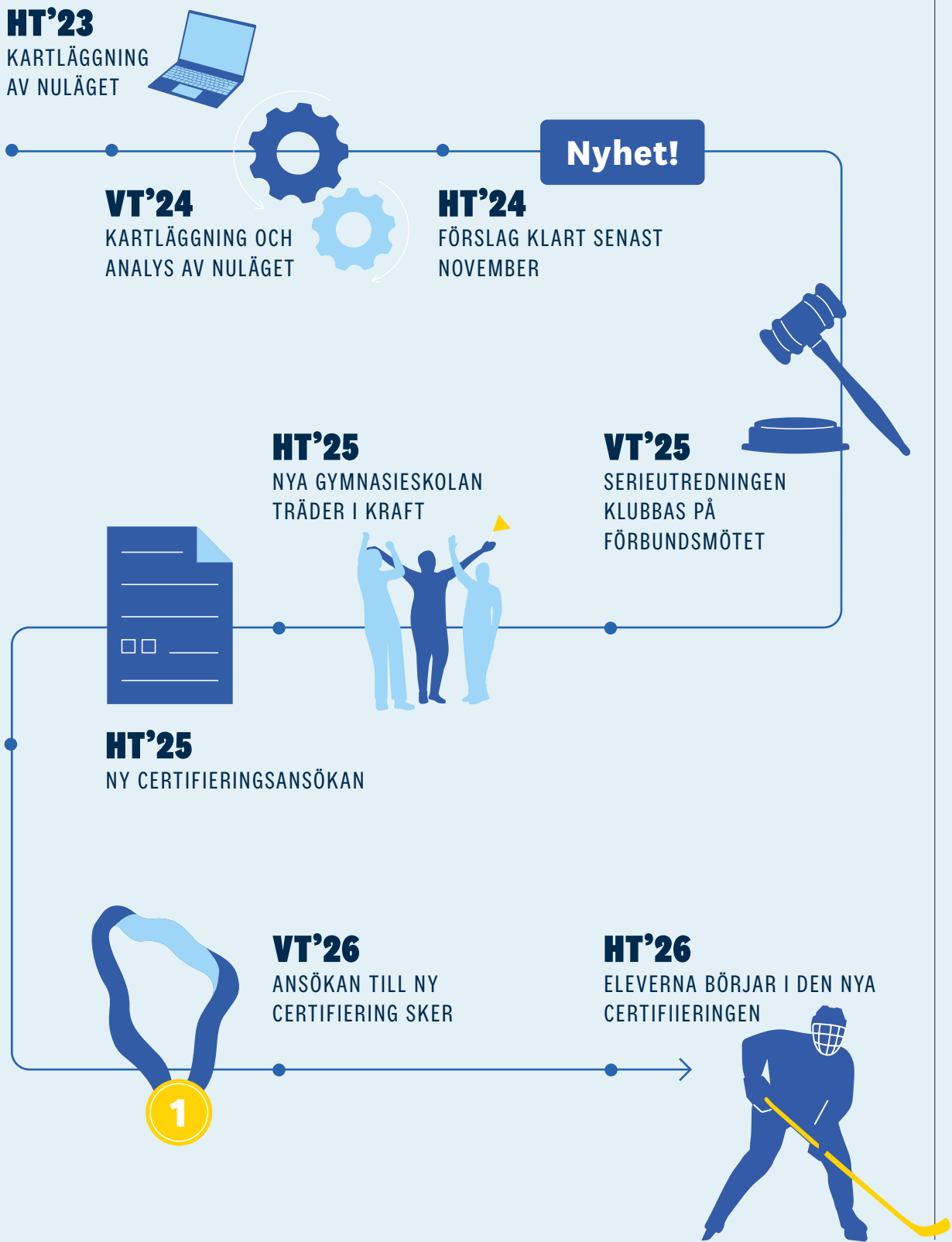
Anders Lundberg	Landslagschef
Mikael Rundgren	NIU-ansvarig
Andreas Karlsson	Elitutvecklare/U18 dam
Johan Rosén	Elitutvecklare/U18 herr
Sara Ridderlund	Verksamhetsutvecklare
Oscar Alsenfelt	SDHL – sportchef

Referensgrupp

Morgan Johansson	SIF U16
Jens Själin	SDHL
Ulrika Dahlgren	NDHL/ LIU
Robert Elfving	NIU-ansvarig

Utredningens upplägg

Från 2023 till 2026.

Förutsättningar

Ramverk

För att skapa en förståelse presenteras här det ramverk som ishockeyn har att förhålla sig till där skola och ishockey möts inom ramen för Nationella Idrottsutbildningarna. Vilka ansvar det olika instanserna äger och kan påverka.

Två varianter av idrottsutbildningar

Det finns två varianter av idrottsutbildningar inom gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan: riks-idrottsgymnasier, RIG, och nationellt godkända idrotts-utbildningar, NIU. Dessa riktar sig till elever som vill kombinera sin gymnasieutbildning med en elitidrotts-utbildning. Ishockeyn har precis som annan lagbollidrott samlat alla elever under modellen för NIU.

Riksidrottsgymnasier är riksrekryterande vilket innebär att elever från hela landet kan söka. De nationellt godkända idrottsutbildningarna är lokala eller regionala. Utbildningarna har tydlig elitidrottskaraktär. Därför får endast riksidrottsgymnasier och nationellt godkända idrottsutbildningar ge ämnet specialidrott. Specialidrott får ingå med 200 poäng i programfördjupningen och 200 poäng i det individuella valet. Ämnet får efter beslut av rektor dessutom läsas som utökat program med 300 poäng. Elever som går dessa utbildningar kan alltså läsa 700 poäng specialidrott.

Krav på utbildningen

För att få bedriva en idrottsutbildning ska utbildningen uppfylla kraven för riksidrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning i 5 kap. 23-28 § gymnasieförordningen.

1. Gymnasieförordningen (2010:2039) på riksdagens webbplats
2. Skolverkets föreskrift om ansökan om riksidrottsgymnasium
3. Skolverkets föreskrift om ansökan om nationellt godkänd idrottsutbildning

Huvudman ansöker om nationellt godkända idrottsutbildningar

En utbildning som har en tydlig elitidrottskaraktär och ett etablerat samarbete med ett specialidrottsförbund som är relevant för utbildningen får godkännas som en nationell idrottsutbildning. Utbildningen ska också tillstyrkas av specialidrottsförbundet. Tillstyrkan ska

bifogas ansökan. Specialidrottsförbundet kan ladda ner och fylla i dokumentet här nedan och spara i PDF-format. Dokumentet innehåller grund för tillstyrkan.

Gymnasieförordningen

Skollagen reglerar vilka rättigheter och skyldigheter barn, elever och vårdnadshavare har. I lagen står också vilka krav som ställs på huvudmannen för verksamheten. Förordningar är ytterligare bestämmelser i skolfrågor från regeringen. Skol- och gymnasieförordningen, som gäller dig, är underordnad skollagen. Det betyder att ingenting som står i förordningen får tala emot det som står i skollagen. Hela gymnasieförordningen finns i referenslistan. Detta är ett utdrag från gymnasieförordningen gällande huvudmän om Nationellt Godkänd Idrottsutbildning.

”2 kap. Huvudmän

4 § Ansökan om godkännande som enskild huvudman för gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola ska innehålla uppgift om

– vilket nationellt program och, i förekommande fall, vilken nationell inriktning huvudmannen vill anordna, och – huruvida huvudmannen vill anordna en särskild variant, avvikelse i form av riksrekryterande utbildning, riksrekryterande idrottsutbildning vid riksidrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning.

Någon särskild ansökan om att få anordna en särskild variant, avvikelse i form av riksrekryterande utbildning, idrottsutbildning vid riksidrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning ska inte ges in till Statens skolverk. Förordning (2022:1617).

5 § Om huvudmannen ansöker om att anordna en särskild variant, avvikelse i form av s.k. riksrekryterande utbildning, idrottsutbildning vid riksidrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning ska Statens skolinspektion skicka ansökan till Statens skolverk för bedömning av om utbildningen ska godkännas som en sådan utbildning.

Skolverket beslutar i fråga om godkännande av sådana utbildningar som avses i första stycket. Beslutet

Nuläge

Grafiska bild över elitishockeygymnasier certifierade av Svenska ishockeyförbundet 2023/2024.

ska skickas till huvudmannen och Skolinspektionen.

6 § Efter Statens skolverks prövning enligt 5 § ska Statens skolinspektion pröva om huvudmannen ska godkännas. I de fall Skolverket har godkänt utbildningen som en särskild variant, avvikelse i form av s.k. riksrekryterande utbildning eller idrottsutbildning vid riksidsrottsgymnasium och beslutat om ett belopp enligt 5 kap. 11 §, 18 § eller 25 § tredje stycket ska bidragets grundbelopp fastställas till det belopp som Skolverket har beslutat om.

Oberoende av om Skolverket godkänt utbildningen som särskild variant, avvikelse i form av s.k. riksrekryterande utbildning eller nationellt godkänd idrottsutbildning ska Skolinspektionen fatta beslut enligt 3 §, om ansökan avser en ny utbildning.”

Skolverkets föreskrift om ansökan om nationellt godkänd idrottsutbildning

1 § Förutsättningar för godkännande av nationellt godkänd idrottsutbildning finns i 5 kap. 27 § gymnasieförordningen (2010:2039). Där framgår även att utbildningen ska tillstyrkas av ett specialidrottsförbund. Utöver detta ska ansökan även innehålla uppgifter om vilka program som berörs av den nationellt godkända idrottsutbildningen. 2 § Av 5 kap. 29 § gymnasieförordningen (2010:2039) framgår att det är Statens skolverk som beslutar om nationellt godkänd idrottsutbildning. 3 § 1 En kommun ska ansöka om nationellt godkänd idrottsutbildning via Skolverkets webbplats senast den 31 januari året före beräknad start. Enskilda huvudmän ska enligt 2 kap. 1 och 4 §§ gymnasieförordningen (2010:2039) lämna ansökan om nationellt godkänd idrottsutbildning till Statens skolinspektion senast den 31 januari året före beräknad start. 4 § Upphävd genom SKOLFS 2011:195.

Certifieringskrav

För att få bedriva en idrottsutbildning ska utbildningen uppfylla kraven för riksidsrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning i 5 kap. 23-28 §§ gymnasieförordningen.

Skillnad på idrottsutbildningarna NIU, LIU, LIP

LIU står för Lokal Idrottsutbilning medans LIP står för Rekomenderad Lokal Ishockeyprofil. Elever på NIU läser i regel 400 poäng specialidrott, fördelat på 200 poäng under individuellt val och 200 poäng under programfördjupning. På vissa orter kan det förekomma

möjligheter till utökad studiekurs med 300 poäng. Oavsett om eleven går en NIU, LIU eller LIP är Idrott och hälsa 1 i dag en 100-poängskurs som är obligatorisk för alla gymnasieprogram i Sverige. Elever som går LIU eller LIP har möjlighet att välja 200 poäng valbara kurser, bland annat idrott och hälsa – specialisering 1 och idrott och hälsa – specialisering 2. Utöver det kan eleverna av rektor beviljas att läsa 100 poäng extra under sin gymnasietid. Elever på LIU och LIP kan då maximalt läsa 300 poäng idrott och hälsa utöver den obligatoriska kursen som nämns ovan.

Tabellen visar kursutbudet inom det olika idrottsutbildningarna. Idrott och Hälsa 1 är obligatoriskt för alla gymnasieprogram. Elever på LIP och LIU har 200 poäng valbara kurser utöver den obligatoriska kursen Idrott och Hälsa 1. Elever på NIU har 400 poäng inom specialidrott utöver Idrott och Hälsa 1 och kan ha möjlighet till utökade studier med ytterligare 300 poäng. (Ridderlund 2024)

Skillnad på idrottsutbildningarna

Tabellen visar kursutbudet inom det olika idrottsutbildningarna. Idrott och Hälsa 1 är obligatoriskt för alla.

NIU	LIP	LIU
Idrott och Hälsa 1 100 poäng (obligatorisk)	Idrott och Hälsa 1 100 poäng (obligatorisk)	Idrott och Hälsa 1 100 poäng (obligatorisk)
Idrottsledarskap 100 poäng	Idrott och Hälsa 2 100 poäng	Idrott och Hälsa 2 100 poäng
Idrottsspecialisering 1 100 poäng	Idrott och Hälsa Specialisering 1 100 poäng	Idrott och Hälsa Specialisering 1 100 poäng
Tränings- och tävlingslära 1, 100 poäng	Idrott och Hälsa Specialisering 2 100 poäng	Idrott och Hälsa Specialisering 2 100 poäng
Idrottsspecialisering 2, 100 poäng		
Tränings- och tävlingslära 2, 100 poäng		
Idrottsspecialisering 3, 100 poäng		
Tränings- och tävlingslära 3, 100 poäng		

Statistik

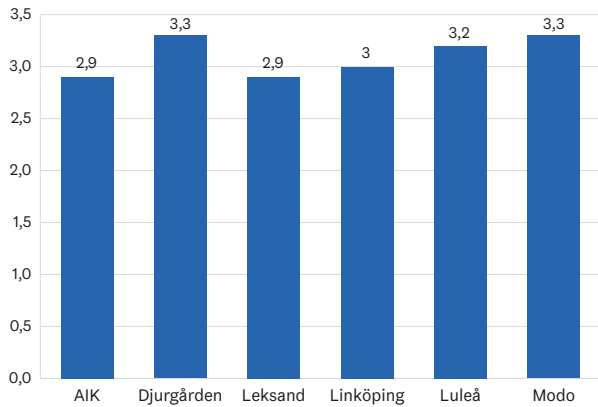
Statistikunderlag

I kapitlet med statistikunderlag presenteras nuläget utifrån siffror, både på NIU, LIU och LIP för att få en bild över helheten av idrottsutbildningar mot ishockey.

Elevutvärdering NIU

Varje år genomförs en stor elevutvärdering av olika parametrar för att se hur eleverna upplever den Nationella Idrottsutbildningen. Här är en sammanställning från säsongen 2022/2023 i totalbetyget över olika parametrar. Elevenkäten omfattar 15 olika områden med ca 150 frågor som eleverna svarar på i slutet av varje läsår i åk 1,2 och 3. Enkäten behandlar områdena skola, sport och trivsel/välmående.

Diagram: 2022/2023 Totalbetyg

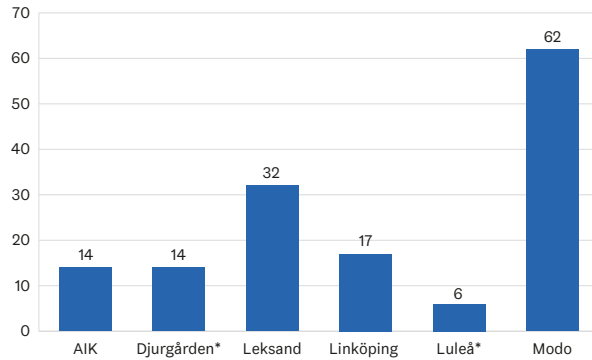
1. Inte alls uppfyllt
2. Dåligt uppfyllt
3. Väl uppfyllt
4. Mycket väl uppfyllt

Tabellen visar totalbetyg för säsongen 2022/2023 över elevernas svar på det olika NIU utbildningarna för flickor. Snittet det senaste 5 åren är betyget 3,0 på flicksidan och 3,3 på pojksidan.

Seniorelit NIU

Syftet med NIU är att ge förutsättning för att nå seniorelit.

Diagram: Antal elever på NIU Flick som har nått seniorelitnivå/ SDHL sedan säsongen 2011/2012.

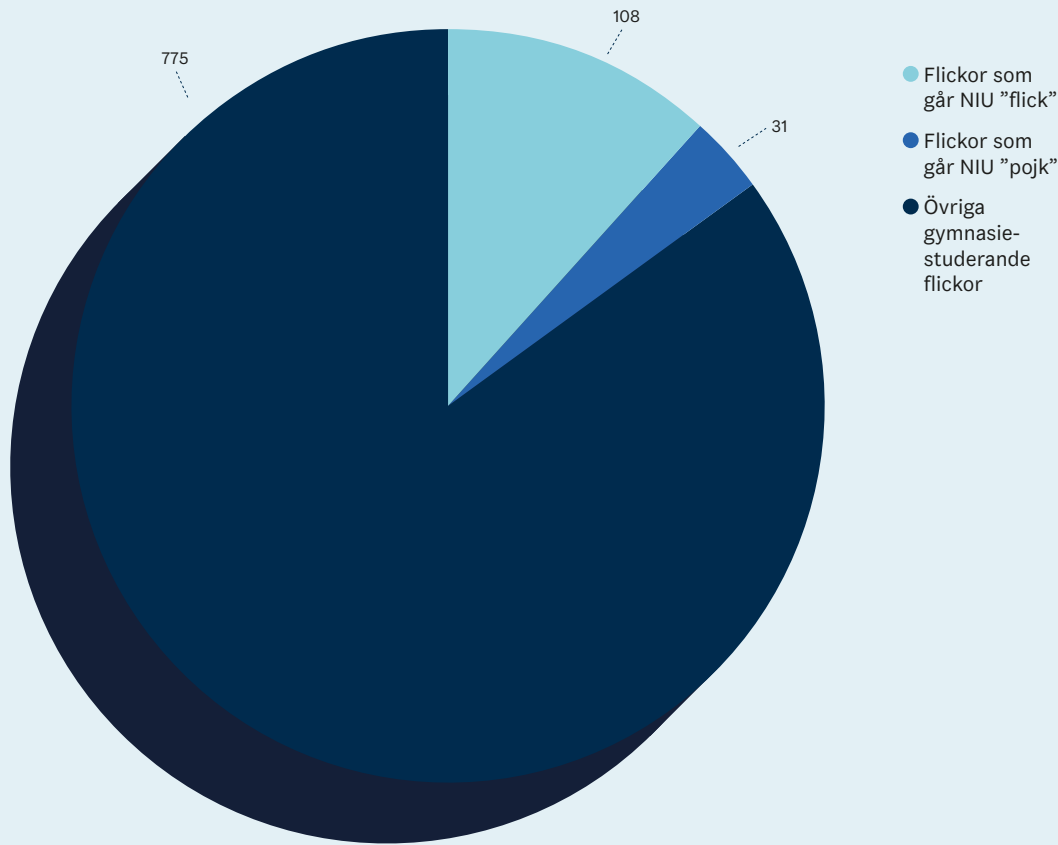
*Licenser sedan 2017

”Snittet det senaste 5 åren är betyget 3,0 på flicksidan och 3,3 på pojksidan.”

NIU

SUMMERING LÄSÅRET 2024/2025

Totalt finns det 914 flickor i åldern för gymnasiet säsongen 2024/2025 varav 139 (15 %) går på NIU.

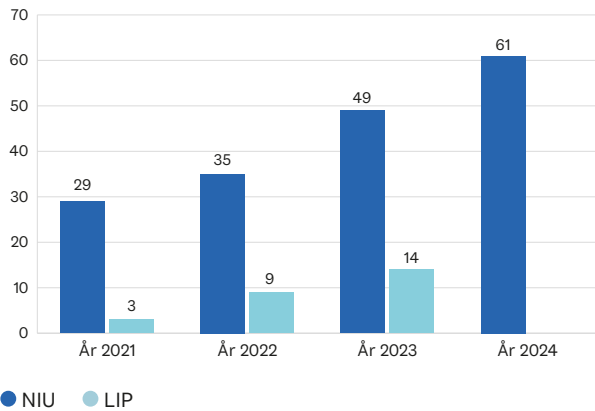
SPELARUNDERLAG

Slutgiltigt antagna 2021-2023 och preliminärt antagna 2024

2021	2022	2023	2024
Tillsatta flickplatser: 29	Tillsatta flickplatser: 30	Tillsatta flickplatser: 39	Tillsatta flickplatser: 39
Flickor antagna på "pojkgymnasium": 0	Flickor antagna på "pojkgymnasium": 5	Flickor antagna på "pojkgymnasium": 11	Flickor antagna på "pojkgymnasium": 15
Antagna internt/distriktet: 57 %	Antagna internt/distriktet: 19 (+ 5)	Antagna distrikt/samma region: 44 %	Antagna internt/distriktet: 57 %
Antagna från samma region: 1 %	Antagna från samma region: 2	Antagna externt: 56 %	Antagna från samma region: 42 %
Antagna externt: 42 %	Antagna externt: 7 st	TV-Pucken: 46 av 50	Antagna från samma region: 42 %
Flickor som ej spelat TV-Pucken: 4	TV-Pucken: 29 (+ 5)	Utländska elever: 3	Antagna externt: 57 %
Tillsatta flickplatser: 73 %	Utländska elever: 1		

Trender population och tillväxt

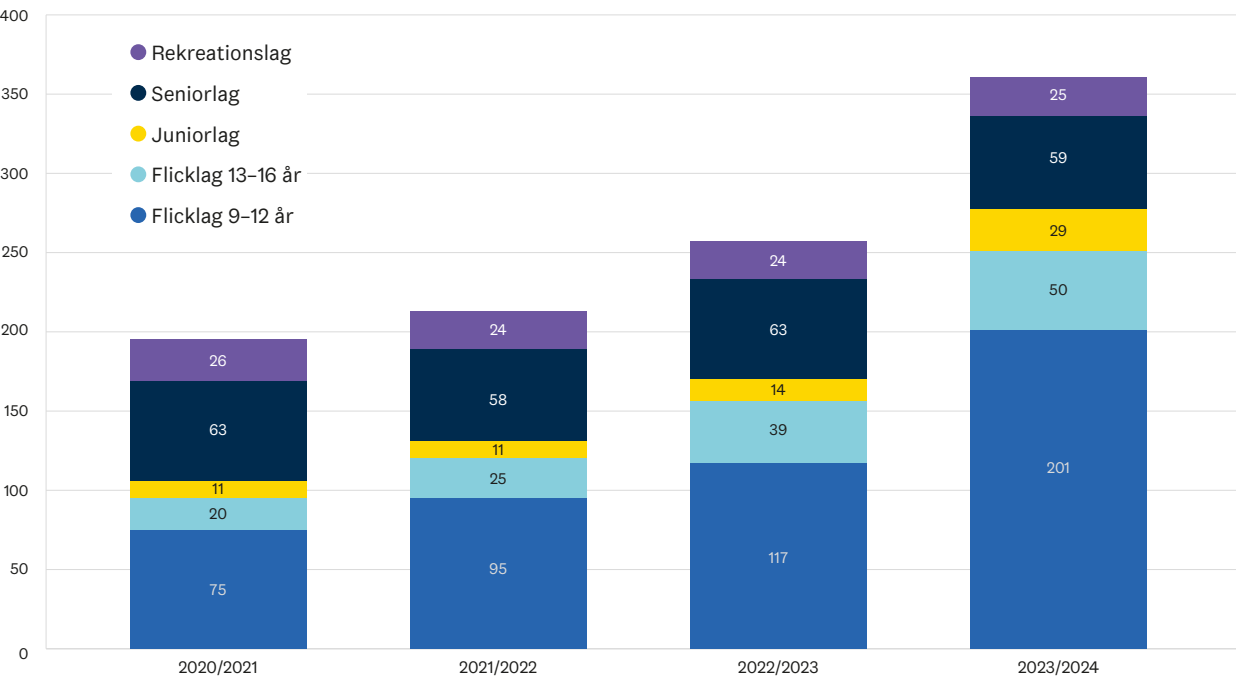
Tabellen visar antalet flickor som startar åk 1 på en ishockeyprofil under säsongerna 2021-2024. Antalet flickor som börjar ishockeyprofil av något slag ökar det senaste 3 säsongerna. Statistik för LIU är ej medräknat i tabellen nedan. Platserna för flickor på NIU har mer än fördubblats sedan 2021.

”Platserna för flickor på NIU har mer än fördubblats sedan 2021.”

Tabell: Antal lag Flick/Junior/Dam/Rek

Tabellen nedan visar tillväxten i antalet lag i svensk ishockey. Antalet flicklag 9-12 år har gått från 75 till 201 lag. Helplanslag flickor 13-16 år har gått från 20 till 50 lag. Antalet juniorlag har ökat från 11 till 26 lag.

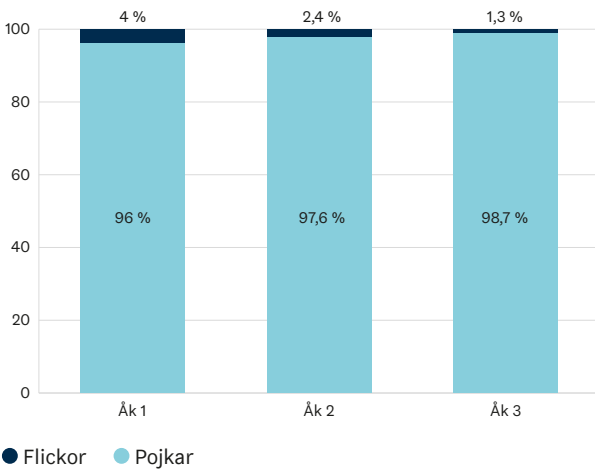

Spelarunderlag LIP

Det finns totalt 38 gymnasier som är certifierade som LIP gymnasier av svenska ishockeyförbundet. Säsongen 2023/2024 befann sig 960 spelare under paraplyet för LIP verksamheten. Av dem är det 26 spelare som är flickor, det vill säga 2,7 % av platserna fylls med flickor. Av den totala spelarpopulationen i Sverige representerar flickor 13,8 % av alla ishockeyspelare aktiva säsongen 2023/2024. Det finns ett LIP gymnasium för enbart flickor som har 9 av det 26 spelarna totalt på LIP.

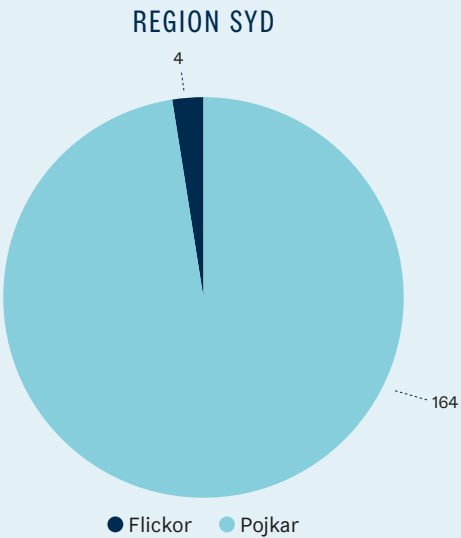
Tabellen visar tendenser på att fler och fler flickor antas till LIP platserna. Det är fler elever i årskurs 1 än i årskurs 3 som antogs till LIP. Antagna flickor säsongen 2023/2024 är till antalet 14 stycken vilket motsvarar 4 % av totalen platser på LIP.

Diagram: Könsfördelning LIP platser (%)

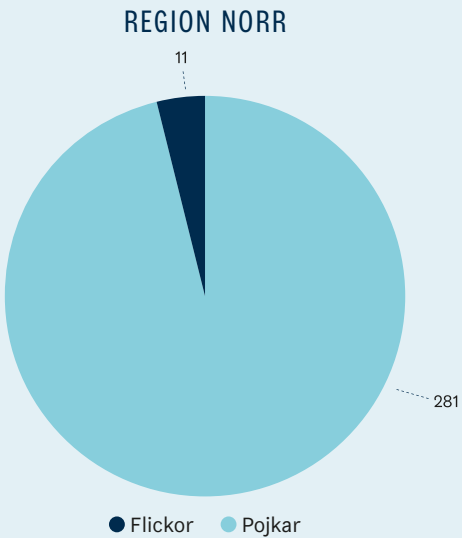

Antalet spelare på LIP

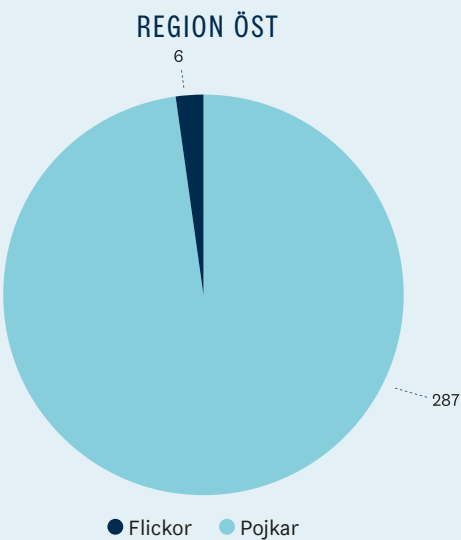
Grafiken nedan visar på antalet spelare/region som antagits till LIP utbildning samt flickornas fördelning i de olika regionerna.

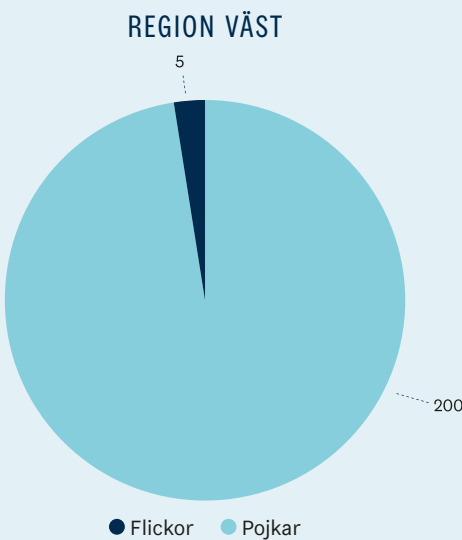
Region Syd har 13 LIP, varav ett är för enbart flickor. Dessa är: Boro Vetlanda HC, Grästorps IK, Vita Hästen HC, Karlskrona HK, flick, Nässjö HC, Kalmar HC, Jonstorp hockey, IK Oskarshamn, Nybro Vikings IF, Mjölby HC, Mölndal Hockey, Mariestad BOIS, Vänersborgs HC.

Region Norr har sju LIP, dessa är: Kiruna IF, Vännäs HC, Ånge IK, Boden Hockey, AIK Hockey Härnösand, Sollefteå Hockey, Tegs SK.

Antalet LIP i Region Öst är tio stycken som är fördelat: Enköpings SK, Vallentuna Hockey, IFK Tumba Hockey, Wings HC, Eskilstuna Linden Hockey, Täby HC, Järfälla HC, Värmdö Hockey, SDE HF, Lidingö Vikings HC.

Antalet LIP i region Väst är åtta stycken. Dessa är Malungs IF, Sunne IK, Lindlöven, Hudiksvall Hockey, Avesta BK, BIK Karlskoga, Falu IF, Borlänge Hockey.

Genomförda studier

3.

1. Föreningsintervjuer

Samtliga föreningar i SDHL har intervjuats och gets enkäter. Samt föreningar som har ett befintligt NIU i dag och som har ett damlag i NDHL samt att deras befintliga NIU antagit flickor i verksamheten på NIU. Föreningar har fått svara på förutsättningar för att bedriva NIU, hur det skulle kunna se ut om man gör om strukturerna idag.

Deltagande i undersökningen: AIK, Björklöven, Brynäs, Djurgården, Frölunda, Färjestad, Hv71, Linköping, Leksands IF, Luleå, Malmö Redhawks, Modo hockey, Rögle BK, SDE, Skellefteå, Troja Lungby.

Föreningarna har fått svara på förutsättningar för att bedriva NIU verksamhet, befintlig och framtida vilket inte presenteras i denna rapport. Sammanställningen nedan är hur föreningarna ser på framtida verksamhet, intag och modell för NIU.

Verksamheten

Hur skulle träningen på ert NIU organiseras? Respektive ålderskull för sig? Alla årskurser tillsammans? Två årskurser tillsammans? Samträning med pojkar?

SAMMANSTÄLLNING/TANKAR:

- De flesta tycker tjejer bör träna med tjejer majoriteten av tiden, men de tycker också att individuell träning och flexibilitet är viktigt, så vissa pass, och kombinationer, är det fördelaktigt att blanda.
- Någon enstaka säger att det är fördel att blanda för både kill och tjej.
- Någon nämner att det är nackdel för både tjej och kill att blanda.
- Tankar är baserat på nuläge, NIU eller LIU idag, hur många tjejer idag. Hör ihop med föregående slide. Pga underlaget, och tankar om att tjejer bör träna med tjejer, så behövs årskullar blandas. Beroende på skolschemat.

Citat från föreningarna:

”Som det ser ut just nu så är schemat tillsammans med skolan att det är åldersskull indelat, enstaka fall med samträning med pojkar.”

”I nuläget tränar alla årskurser tillsammans då skolans schema är utformat så. Trots detta är vi noga med att nivåanpassa så att varje spelare får den utveckling de behöver. I dagsläget jobbar vi med samma utvecklingsplan på både flick- och pojsidan vilket vi har gjort senaste tre åren. Historiskt sett på damsidan har vårt utvecklingsprogram, som är anpassat för både junior och senior,även gett goda resultat på hur spelare har utvecklats hos oss – vilket kan hänvisas till statistiken ovan antal spelare som har kommit med i samtliga landslag och vår SDHL-trupp. På sikt vill vi försöka få till mer årskursvis och vi jobbar ständigt med skolan för att kunna nå de målsättningen så det gynnar båda parter då det är viktigt med skolutbildning också. Samträningmed pojkar kan ske vid ex. back/fw träning vilket vi redan försöker utöva idag kring de spelare som kommit längre i utvecklingen.”

”Grundtanken hade varit 1 träningsgrupp för tjejerna, men beroende på mängd får vi anpassa antalet träningsgrupper för att erbjuda alla rätt förutsättningar att utvecklas individuellt.”

”Som vi tänker just nu. Fokus på individen, se individen och vägleda individen på bästa sätt. Troligtvis en såpas bra nivå på alla tjejer att de tränar i egen grupp, men möjlighet för de som ligger långt fram att ibland även stimuleras med träning tillsammans med killar. Även bryta ut i smågrupper med grenspecifik träning med fokus på backar och forwards (egen målvaktsträning en självklarhet)”

”Tror det hade fungerat med gemensamma NIU. Ålderskullar tillsammans och var för sig. 2-3 pass i veckan. Gemensam poj/flick är bra för alla.”

”Årskullsvis. 3 pass i veckan. 3 HG pass, ibland teori, sista med killarna (skotträning) (Skulle inte funka med

antalet (ex 4 st))Tjejer växer mycket men tycker ibland att det är för hög nivå. Sämre för killarna. Men bra också för killarna. Kulturellt, växer människor. USA och Kanada spelar väl inte med killar. Så varför inte.”

”Skulle antagligen följa det schema vi har för NIU pojkar idag: Måndag – Åk 1 & 2, Onsdag – Åk 1, 2 & 3, Fredag – Åk 3. Samträning blir nog beroende på antal och kvalitet.”

”Om upplägget inte förändras och vi fortsatt kommer ha 6 st NIU-platser/årskull ser jag inget behov av att kontinuerligt träna ålderskullar för sig. Då vill vi optimera allas utbildning med det upplägget vi har och dem resurser och träna alla ålderskullar tillsammans.

Skulle vi utöka likt pojkarna med 14 st NIU-platser/ ålderskull skulle vi nog se över hur vi bäst optimerar utbildningen och skapar en så elitinriktad träning som bara möjligt. Sen kan jag se framför mig att vi skulle kunna ha tematräningar där vi kan samköra med pojkarna, ex alla backar på NIU ÅK1 oavsett pojke/flick för att också sätta dem bästa instruktörerna för det passet på is.”

”Realistiskt ska vara is så mycket som skolans schema erbjuder + innan skoltid om så behövs. Att helt enkelt skapa så många träningstillfällen som möjligt. Årskurser ska köra enskilt och tillsammans, och dröm att minsta ha 1 pass i veckan gemensamt med flickor/pojkar.”

”Respektive årskull, morgon träningar innan skolan i samträning med pojkar. På DAGY har vi redan NIU fotboll, paddel och trupp gymnastik. Schemat för träningarna läggs först och det finns redan ett genomarbetat system. Att träna med pojkar borde vara ytterligare utvecklande för tjejerna speciellt med tanke på att tacklingar tillåts nu i damhockeyn i större utsträckning.”

”Då man fyllt intaget tre år i rad med tjejer, med tre till fyra platser per år har man slutligen en gemensam grupp som genomför sina NIU lektioner tillsammans, med kvalificerad instruktör. Alla årskurser tillsammans.”

”Idag har vi några tjejer på NIU och dem tränar 3ggr i veckan på skoltid. 1 av passen är gemensamt med killarna och 2 är det bara tjejer på isen. Passen är kl. 8-8.50 mån, tis. och torsdagar. I samband med morgonträningen så har vi fys som vår fys tränare sätter ihop till tjejerna. Tror att tjejerna hämmas av att vara med killarna, blir blyga eller inte våga. Går samma i klass. Generellt. Har haft hög frånvaro, kan det vara att man ska lira med killar? Killarna tror att de blir sämre, men svårt att säga.”

”Alla tjejer på is, inga killar. Gärna individuell träning med Back/Forward och specifika speldelar.”

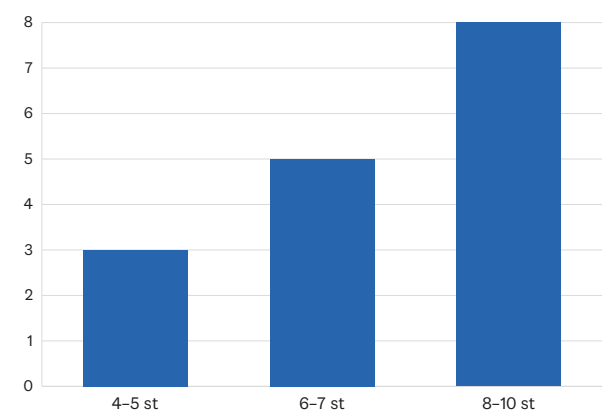
”I nuläget samträning med pojkar, på sikt egen flickgrupp, alla årskurser tillsammans.”

”Vi har redan NIU, och vi skickar redan upp spelare till våra pojkar efter kunskap”

Framtida intagning

Om ni i framtiden beviljas NIU certifiering. Vad tycker/tänker ni är ett rätt antal platser per årskurs? I dagsläget ansöker ca 70–80 flickor till NIU varje år.

Diagram: Vad tycker/tänker ni är ett rätt antal platser per årskurs om NIU?

● Antal klubbar

”Behövs ett underlag att ha ett juniorlag + att räkna med att någon enstaka tar A lagsplats innan examen.”

”7st. Då finns de underlag för 1st juniorlag med enstaka underåriga med spelare från gymnasiet”

”Vi behöver 18 st platser över en 3 års cykel”

”8 per år så man kan fylla en trupp med 3 årskullar. Vi bedömer att ansökningarna ökar med tillväxten.”

”9st platser per årskull – 27st på tre årskullar (3-5 st spelare tränar/spelar med SDHL) Vilket lämnar 2-3mv + 20-21st utespelare i Juniorlaget.”

”7 tjejer på NIU med flexibilitetet till fler om man möter de krav som ställs på träning etc”

”Jag vill tro att det antalet kommer att öka och vi kommer se ett större söktryck, någonstans runt 8-9 st/ årskull vore ett steg framåt för att säkerställa antalet i juniorlag. Det finns en problematik att ha ett juniorlag med 3 x 6 NIU-platser varav 2 är målvakter. Men

vi ska komma ihåg att det krävs ett underlag för att utöka antalet NIU-platser och i dagsläget av dem 70–80 sökande är inte alla redo för att gå en elitutbildning.”

”8–10 per årskull”

”3–4 tjejer per årskull”

”Vi tror att 4 elever per förening och skola skulle vara bra vid uppstart. För att senare när det finns underlag ta in fler.”

”8–10”

”6–8 spelare tills dam/flickhockeyn är etablerad”

NIU-modellen

Har du andra förslag på hur NIU verksamheten i framtiden ska se ut för flickor och pojkar? (om du satt på stolen att göra om allt, hur skulle det se ut?)

”Stor och otroligt komplex fråga. På tjejsidan tycker jag man ska ha en speciellserie för NIU-lagen så ’eliten’ spelar seriespel mot varandra. Allt beror ju på vad som kommer under ifrån i antal spelare, jag tycker som sagt 7st/årskull är bra, men utifrån hur många sökande vi har idag kanske 6 orter är lagom, men ser man att mängden spelare ökar måste man vara lite före med antal orter, då vi fortfarande även jobbar med mängden och ökar bredden. (Ett problem med att så ”få” går NIU som spelar i tex U18-landslaget är ju att man måste oftast flytta för ett NIU och det är inte för alla, finns då LIU kommer man hitta anpassningar utifrån det.)”

”Beroende på platser för flickor, fortsätta ha köns-neutralt om de finns ett ’pojk-NIU’ i föreningen.”

”Att det är en ansökan för både killar och tjejer till samma gymnasie. Där träningarna sker separat för utvecklings skull. Men möjligheten till att kombinera träningar i vissa block för att normalisera det att både i skolan och på hockeyn spelare både tjejer och killar. Många delar i de individuella går att göra gemensamt, men de där de fysiska olikheter spelar in får man dela gruppen på kön för att få rätt förutsättningar.”

”Föreningarna som erbjuder NIU skall kunna göra det för både tjejer och killar. Dvs öka antalet föreningar som erbjuder för tjejer och minska antalet som gör det för killar. NIU skall vara en utbildning för de som ligger på landslagsnivå och strax där under. Att vi idag har 14st

platser på ca 30 gymnasien i Sverige gör att det är dryga 400 killar som går NIU. Samtidigt finns de bara plats för 42st Tjejer. Dvs, för tjejer är de landslagsspelare U16 plus de som är precis utanför medans på killarna får de plats 8st TV-pucks lag. Se till att de följs upp att de föreningar som erbjuder NIU faktiskt tar in spelare i rätt mängd på de platser de har.”

”Vi vill driva utvecklingen framåt, har försökt få till NIU senaste åren. Ligger långt fram, SIF måste lösa detta till säsongen 24/25 - Givetvis viktigt med NIU platser får killar och tjejer över hela landet. Fokus på rekrytering i sin egen region. Sen även anpassa antalet platser på varje ort efter befolkningsmängden (givetvis ett minimi-antal för att säkra kvalitén på träning). ”

”Förminska testbatteriet och lägg till minst ett test på isen. Krav på lyftteknik då testerna består av komplexa lyftövningar * Övningsbank för NIU - arbeta över gränserna. Videoklipp från U16/U18 för utbildning på teoripass”

”Vi har haft LIU i några år nu men ser att vi har svårt att få ihop ekonomin. Jag misstänker att alla andra utom SHL klubbarna har detta. Det är i stort bra med NIU men det måste finnas helhetskalkyler som går ihop. Där ligger den stora utmaningen.”

”Se över strukturen kring hur vi utbildar, innehållet och verktyg vi använder. Ramar och riktlinjer kring spelar-utbildningen och mer utbildning för att säkerställa att vi har skickliga ”lärare/instruktörer som jobbar på våra NIU.”

”NIU serie, alla samlas och spelar mot varandra. Utbildningshelger, inte bara hockey. Det kan vara näringslära, medieträning, vägen till college osv.”

”Respektive årskull, morgonträningar innan skolan i samträning med pojkar. På DAGY har vi redan NIU fotboll, paddel och trupp gymnastik. Schemat för träningarna läggs först och det finns redan ett genomarbetat system. Att träna med pojkar borde vara ytterligare utvecklande för tjejerna speciellt med tanke på att tacklingar tillåts nu i damhockeyn i större utsträckning.”

”Framtiden: 13-14 pojkplatser, 3-4 flickplatser per NIU. Rena grupper, ej blandning av dessa vad gäller intag eller t Vi skulle vilja göra platserna så attraktiva som möjligt. Begränsa lag att ta in för många bara för att det finns ekonomi i att ha NIU elever. Fördela platserna på SDHL klubbarna så det blir en rättvis fördelning av talangerna i Sverige. Då får alla lag samma tillgång till framtidens hockeytjejer och utspridda i förningarna som har SDHL lag. Det kommer gynna svensk damhockey i framtiden,

”Vi har haft LIU i några år nu men ser att vi har svårt att få ihop ekonomin. Jag misstänker att alla andra utom SHL klubbarna har detta. Det är i stort bra med NIU men det måste finnas helhetskalkyler som går ihop. Där ligger den stora utmaningen.”

att vi får samma förutsättningar gällande NIU för tjejer. De här bygger på att det finns en LIU/LIP verksamhet kvar och att alla som vill kombinera skolan med hockey, ska kunna göra det. En spelare som inte vill flytta måste få ett alternativ till NIU, om det inte finns på hemmaplan. Det är jätteviktigt att vi inte säger nej till någon som vill

satsa på sin hockeykarriär samtidigt som sin utbildning. Nu vet inte jag om det kommer finnas något LIU eller LIP efter utredningen men det är så vi tänker räning.”

”Målet och ambitionen är skapa ett juniorlag. Tiderna för intaget bör ses över i samråd med Skolverket”

2. Kvalitativ studie: spelares röster

Avgörande faktorer för landslagstjejjers val av hockeygymnasium. En kvalitativ studie med framtida frågeställningar för svensk ishockeys flick-, NIU- och damverksamhet. Lärosätetsstudien genomfördes genom Linneuniversitetet av Mikael Abbhagen.

Syfte

Studiens syfte är att undersöka vilka faktorer som ligger till grund för individens val av hockeygymnasium hos de tjejer som är landslagsspelare och tillhör yttersta eliten inom svensk ishockey. Utifrån den data som finns tillgänglig (SIF) så går flertalet spelare inte en elithockey utbildning via ett NIU som sanktioneras och kontrolleras av SIF. Dessa tjejer läser istället ett lokalt alternativ.

Studien tittar också på hur tjejernas idrottsbakgrund sett ut retrospektivt samt vilken eventuell inverkan detta och familjen har haft på talangutvecklingen, klubb- och gymnasieval. Studien är en del i ett större arbete kring NIU och HG på SIF.

Genomförande

- 18 tillfrågade. 9 svar (50%).
- 2 st Nej. 4 st Inget svar/kontakt. 3 st Kontakt återkom ej med tid.
- Intervjuer online. 40–75 minuter.
- Anonymitet viktig. Beroendeställning.
- Spelades in och transkriberades (Minst 2 genomlyssningar, de flesta 3)

Resultat

Teman:

1. Bakgrund
2. Antagning
3. Hockeygymnasiet
4. Framtid

1. Bakgrund

- Tidigt engagemang i ishockey. 4–6 år.
- Alla hållit på med flera sporter. Flera fram till gymnasievalet. Fotboll.
- Alla har spelat hockey med killar fram till U14–U16.
- De har föräldrar som varit aktiva själva. Olika nivåer och idrotter.
- Föräldrar som är engagerade i deras barns idrottande. Ledare, tränare, behjälpliga vid matcher.
- Kommer från trygga miljöer. Klarat grundskola bra eller mycket bra.
- Bra samtalsklimat kring HG.
- Resultat korrelerar väl med tidigare forskning.

Citat

”Jag har oftast gjort så att på sommaren och våren har jag prioriterat fotbollen och sedan på vintern har jag prioriterat hockeyn. Det har pendlat mellan. När jag fick frågan från KLUBB så gick jag helt över till hockeyn. Jag har tränat lite för att träffa kompisar. Mest för att ha kul. (...) Jag har velat lite vad jag egentligen ska välja.”

“Bara positivt. En liten annan mentalitet. Jag tror det har varit nyttigt för mig. Jag har vunnit på det. Fick chansen att kombinera tjej och kill-hockey. Det bästa av två världar”

2. Antagning

- Flesta haft kontakt eller kontrakt innan eller tränar redan med laget (SDHL/NDHL).
- Föreningen aktiva med hjälp till ansökan.
- Flesta vill bo kvar hemma. Litet motstånd mot att flytta långt.
- 2 st aktivt sökt och kontaktat klubbar.
- Ingen har valt HG utifrån NIU/LIU.
- Osäkerhet kring skillnaderna mellan NIU/LIU.
- Tillhöra SDHL träningsgrupp helt avgörande för val HG.

Citat

”Jag funderade inte så mycket. Jag hade kontrakt med KLUBB 1. Jag sökte LIU, men det kommer alla in på. Jag vet att KLUBB 2 hörde av sig. Men de hör av sig till typ alla. (...) KLUBB 3 kontaktade vår sportchef. Att KLUBB 3 hade hört av sig fick jag höra för sent. Då hade tiden gått ut.”

”Var inställd på KLUBB 1. (...) Ändrade mig i sista minuten till KLUBB 2. Fick vara med och träna med KLUBB 2. Sedan vart det lite oklart med deras hockeygymnasium. (...) Jag går till KLUBB 1 för de har etablerat NIU och hållit på ett tag. Jag visste inte hur det skulle bli där med KLUBB 2. (...) Så erbjöd SPORTCHEF ett SDHL-kontrakt. Då kändes det säkert att man skulle få bra träningar. Det var det som fick mig att ändra mig ganska snabbt. (...) Det hjälpte att det var närmare. Ett plus men inte avgörande. Jag hade varit där och tränat lite.”

”Jag visste vad jag ville läsa men det finns överallt. (...) Fick väldigt bra intryck av skolan. Hade föredragit ett NIU. Hade jag inte blivit erbjuden SDHL-kontaktet hade jag valt KLUBB istället efter som det var ett NIU. (...) Även om jag visste att jag kanske inte skulle få lika bra träningsmässigt via skolan så visste jag att jag skulle få det via klubblaget.”

3.Hockeygymnasiet

- Bra stöd av skola och förening. Samarbetet och förståelse.
- Svårt att hinna till och från morgonträning ibland.
- Stor variation i träningsmängd och form. Fys/Is/Killar/Lag/Individuellt.
- Variation i erbjudandet om frukost efter träningen.
- De flesta rankar sitt HG som bland de bättre.
- Svaga insikter (anekdoter) om hur det ser ut och fungerar på andra HG.
- Vill se fler NIU för tjejer.
- Föreslår Try-Outs för intagning

Citat

“Jag har tur som har farmor och farfar som kan skjutsa på morgonen annars hade jag inte hunnit till morgonträningen”

“Vi i SDHL-laget kör fys med NIU killarna. De andra tjejerna i juniorlaget kör fys under läktarna. (...) Tisdagar kör vi gym och is. Ibland finns det möjlighet att går på is på torsdagar på vår sovmorgon.”

“Vi kör onsdagar och fredagar bara med tjejerna. Då vi är alla är vi typ 10 stycken. På fredagarna är vi bara 2. Individuella övningar”

4. Framtid

- Personliga mål de närmaste åren. Damlandslaget, U18 VM.
- Flera ser spel på college i framtiden.
- Några vill ta ett sabbatsår.
- Flera ser svårigheten att kombinera jobb och elitidrottande.
- Flera hoppas på bättre ekonomiska förutsättningar i SDHL.
- Proffsigan i Nordamerika.

DISKUSSION/REFLEKTIONER

- Studien bekräftar tidigare forskning kring idrottare på elitnivå. Tidig engagemang, hög träningsvolym, diversifierad sportbakgrund. Stöttande och engagerade familjer.
- Träningsgrupp/kontrakt (SDHL) viktigare än NIU/LIU.
- För få NIU platser för tjejer? SDHL-lagen
- Geografiskt dålig spridning? Lång flytt.
- Flesta letar inte så aktivt HG. Väljer klubben där man har kontakt. Inte så jagade av andra klubbar
- HG=färdiga SDHL spelare? Konsekvenser för urvalet till HG. Vilka väljs in? Tidig prestation eller sen potential?
- Risker med antagningsprocessen.
- Bias? Säkerställer den kvalitet i det långa loppet?
- Påverkas möjligheterna att nå NIU, SDHL eller landslag om man har en utbildningsväg där man enbart tränar med tjejer? Kvalité? Volym? Tacklingar?
- The Matthew Effect. Göder systemet en för smal pool av individer?
- HG träningens upplägg? Lag/individuellt. Olika förutsättningar. Skiftar beroende på tränare/termin?
- Tidiga träningar. Resor SDHL-lag. Risker med sömnstörning.

3. NIU mix

Föreningar som har tagit in flickor på NIU plats utan att ha separat Flick NIU har fått svara på frågor i en enkät för att värdera förutsättningar och sportsliga aspekter i att ha mixade grupper på utbildningarna.

HUR MÅNGA FLICKOR HAR NI PÅ "NIU POJK"?

1 Förening

	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3
0	—	●●●●	●●●●●
1	●●●●	—	●
2	●●●	●	—
3	●	●●	—

HUR MÅNGA FLICKOR HAR NI PÅ LIU ELLER LIKNANDE UTBILDNING?

1 Förening

	Årskurs 1	Årskurs 2	Årskurs 3
0	●●●●●	●●●●●	●●●●●
1	—	—	●
2	●	—	—
3	—	●	—
SEPARAT TJEJGRUPP	●●	●	●

HAR NI LAG I FÖRENINGEN FÖR TJEJER I GYMNASIET ATT SPELA I (JUNIOR/SENIOR)?

Ja Nej

Om JA: Vilka alternativ finns?

1. SDHL damjunior

2. Senior lag i NDHL

3. NDHL samt juniorserie

4. Dam div.1 & Dam div.2 & Damlag

5. NDHL & Juniorserien

6. A-lag, juniorlag

7. Damjunior Syd & NDHL Damettan Södra
8. Vi har 2 lag i seriespel, flickjuniorserien i syd samt spel i A1 serien mot killar i Göteborg. 6st juniortjejer spelare ordinare i vårt SDHL lag samt är med i Sverige team 18 (födda 06/07)

TRÄNAR FLICKOR OCH POJKAR GEMENSAMT PÅ IS?

Ja Nej

Om JA: Vilka fördelar/nackdelar?

1. 1 gång i veckan. Då vi jobbar skridsko och klubb teknik. Annars är de separerade

2. Fördelar att träna på en hög nivå. Nackdelar att killarna behöver anpassa vissa övningar till att en tjej är med (fysiskt spel, passningar hårdhet, tempo och fart). I vissa fall kräver tjejen mer av instruktörerna då förkunskaperna är lägre än killarna.
3. Har en målvakt, utespelare hade varit mer utmanande.

4. Fördelar: Bra sparring Nackdelar: Fysiken, inte ha en egen grupp med allt vad det innebär

5. En utmaning med nivåanpassning för att ge alla individer bäst utveckling

6. Fördelar: Ökad intensitet, tempo, fysik, lyfta huvudet. Nackdelar: Skillnad i fysik och ev. nivå.

HAR FLICKOR SAMMA INSTRUKTÖRER PÅ IS?

Ja Vissa pass

Om JA: Vilka fördelar/nackdelar?

1. Anpassar sig till miljön på ett bra sätt. Kan i vissa fall kräva mer av instruktören då baskunskaperna är lika stora som killarna.

2. Ser ingen skillnad.

3. Tränar olika pass med olika instruktörer,
- men tränar ibland samma tider i vårt stora gym. Bra för ökad gemenskap

4. När isen är borta.

5. Fördelar: Ökad intensitet, tempo. Nackdelar: Skillnad i fysik och ev. nivå.

TRÄNAR FLICKOR OCH POJKAR GEMENSAMT I GYMNET?

HAR FLICKOR SAMMA INSTUKTÖRER I GYMNET?

Ja Nej

HAR DU FÖRSLAG PÅ HUR NIU VERKSAMHETEN I FRAMTIDEN SKA SE UT FÖR FLICKOR OCH POJKAR?
(Om du satt på stolen att göra om allt, hur skulle det se ut?)

”Ge platser till SDHL lagen men kräva att de har separata grupper och tider”

”Utöka antalet NIU för flickor. Dock har vi en stor problematik med ishallsfrågan, vem ska prioriteras då nuvarande anläggningar inte kan tillgodose behovet för både flick och pojk NIU. Tror inte att det är optimalt för tjejer att gå på NIU för killar, i vissa fall kan det vara superbra för tjejer som är på en hög nivå.”

”Viktigast för oss är att våra tjejer och killar ges samma möjligheter både på och utanför isen. Vi har på kort tid utvecklat dessa förutsättningar på bästa sätt i Frölunda HC. Men nu väntar vi på en snabb utveckling även vad gäller skolan. Just nu släpar det nuvarande upplägget och vi önskar en skyndsam utveckling. För de som har numerärt antal tjejer bör man öka NIU platserna med totalt 18 d.v.s. totalt 60 platser fördelat över 3 år.”

”Målet är att ha en egen träningsgrupp för flickor på NIU.”

”Två separata intag där vi sedan kan nivåanpassa utefter innehåll. Vissa delar kombinerade och vissa delar separata.”

”Erbjuda plats i högsta juniorserierna för alla NIU”

”Om man ska köra kombinerat NIU så skulle det vara bra att ge möjligheten att till ett ökat antal platser på NIU om man även tar in flickor. Ska inte vara på bekostnad av killarnas platser.”

Framtid

Processen fram

I kartläggningens första 3 delar beskrevs ramverk och kartläggningen av NIU flick. Från statistiken och undersökningarna som gjorts i utredningen är det processen fram som beskrivs nedan.

1	Möte med referensgrupp	Referensgruppens arbete.
2	LIP-dagarna	Information + LIPs roll i dam/ flickutvecklingen + workshops
3	Serieutredaren	Hur går NIU utredningen i synk med serieutredningen och gruppen runt.
4	NIU-dagarna	Presentera nuläget och presentera möjliga lösningar framåt + workshops
5	Skolverket	Hur ser det nya förslaget ut?
6	Certifieringskrav	Hur ska det se ut?
7	Elitkommitté dam	Processa förslagen
8	Utvecklingskommitté	Processa förslagen

ANTECKNINGAR

[illegible]

